

**แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะของ
องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม**
**The Guidelines for Public Space Management of
The Nakhon Sawan Oak Subdistrict Administrative Organization
Nakhon Sawan Province Case Study: Kongsabiang Farm**

นฏศรบกช วิสิทธ์ตระกูล¹ และ คุณากร กรสิงห์²
Natasornbongkot Visittakool¹ and Khunakorn Kornsing²

Received: 21 March 2025; Revised: 27 April 2025; Accepted: 30 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ 2) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 20 คน ประกอบด้วย คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัดการดูแลในพื้นที่สาธารณะกองเสียบึงฟาร์ม ผู้ประกอบการในพื้นที่สาธารณะกองเสียบึงฟาร์ม และผู้ใช้บริการในพื้นที่สาธารณะกองเสียบึงฟาร์ม คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาแบบอุปนัย

ผลการศึกษาพบว่า บริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะมีพื้นที่ 18 ไร่ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก มีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างชัดเจน จำนวน 5 โซน พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ พบปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคด้านข้อกำหนด 2) ปัญหาและอุปสรรคด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุง 3) ปัญหาและอุปสรรคด้านความร่วมมือ ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม มีดังนี้ 1) ข้อกำหนดการใช้พื้นที่ มุ่งเน้นการสื่อสารให้ชัดเจน จัดกิจกรรมให้ความรู้ และแก้ไขข้อจำกัดด้านกฎหมายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) การลงทุนและซ่อมบำรุง เน้นเพิ่มแรงงานที่มีคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ

^{1 2} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; Master of Political Science student, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University
Corresponding author, e-mail: natasornbongkot.v@nsru.ac.th

ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในท้องถิ่น 3) ความร่วมมือ มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมผ่านประชาพิจารณ์ การจัดสรรพื้นที่ร่วมกัน และกำหนดแนวทางการใช้งานร่วมอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการพื้นที่; พื้นที่สาธารณะ; กองเสียบึงฟาร์ม

Abstract

This research article aims to study: (1) the spatial context and public space management, (2) the problems and obstacles in public space management, and (3) the public space management guidelines of the Nakhon Sawan Oak Subdistrict Administrative Organization, with a case study of Kongsabiang Farm. This study employed a qualitative research methodology, collecting data from 20 key informants, including executives of the Nakhon Sawan Oak Subdistrict Administrative Organization, officials responsible for the management of Kongsabiang Farm public space, entrepreneurs operating within the area, and service users of the public space. The informants were selected through purposive sampling. Data collection methods included document analysis, non-participant observation, and semi-structured interviews. Data were analyzed using inductive content analysis.

The study revealed that the public space covers an area of 18 rai (approximately 7.1 acres) under the responsibility of the Nakhon Sawan Oak Subdistrict Administrative Organization. The management of the public space is clearly structured into five distinct zones. Problems and obstacles identified in the management of the public space include: (1) regulatory constraints, (2) issues related to investment and maintenance, and (3) challenges in collaboration and participation. The proposed guidelines for improving public space management emphasize: (1) clarifying regulations, organizing educational activities, and amending legal constraints to encourage public participation; (2) promoting investment and establishing a sustainable maintenance system; and (3) enhancing collaboration between stakeholders to foster effective and inclusive public space management.

Keywords: Space Management; Public Space; Farm Kongsabiang

บทนำ

การใช้ชีวิตของมนุษย์ล้วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ทำในแต่ละวันซึ่งแน่นอนว่ากิจกรรมเหล่านั้นล้วนแล้วแต่จำเป็นต้องใช้พื้นที่ทั้งสิ้น และองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้กิจกรรมของมนุษย์สมบูรณ์ ก็คือ พื้นที่สาธารณะ โดยกิจกรรมมากกว่าครึ่งของชีวิตมนุษย์มักเกิดขึ้นที่พื้นที่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การเดินทาง การพบปะสังสรรค์ ดังนั้น พื้นที่สาธารณะจึงถือเป็นพื้นที่ที่มี

ความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของคนภายในเมือง เนื่องจากพื้นที่สาธารณะจะช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี และสามารถรองรับความต้องการที่หลากหลายของคนในเมืองได้ (กาญจน์ นิตวุฒิกุล, 2550) พื้นที่สาธารณะ (Public space) คือ พื้นที่ทางกายภาพที่เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ถูกกีดกันจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นพื้นที่ที่เป็นจุดรวมของคน จุดรวมของกิจกรรม และเป็นพื้นที่ที่เป็นประโยชน์ของเมือง โดยพื้นที่สาธารณะนั้นไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่สำหรับพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แต่ยังเป็นพื้นที่ที่ส่งเสริมให้เมืองเกิดควมมีชีวิตชีวาด้วย (ไชศรี ภัคดีสุขเจริญ, 2562) จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ทั้งในเชิงพื้นที่ เชิงเวลา ฤดูกาล และรูปแบบของการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมความสมดุลเชิงพื้นที่ในการท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของการกระจายรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ที่มีศักยภาพ พัฒนาการท่องเที่ยวในชนบท (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) โดยพื้นที่ของตำบลนครสวรรค์ออก ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จัดเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท

องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออกเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวจึงอาศัยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 68(4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร (12) การท่องเที่ยว และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จึงได้จัดทำหนังสือขออนุญาตใช้พื้นที่กร้างว่างเปล่ามีได้ใช้ประโยชน์บริเวณด้านหน้าหน่วยงานแผนกอาหารสัตว์ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 3 กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะสวนสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยว และสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสเปียงฟาร์ม เนื่องจากพื้นที่ของตำบลนครสวรรค์ออก ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จัดเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ในพื้นที่ของกองเสเปียงฟาร์มแบ่งออกเป็นโซนต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละโซนมีผู้ดูแลที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาในส่วนหนึ่งของพื้นที่ในกองเสเปียงฟาร์มที่ดูแลโดยองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากบริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ เพื่อนำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสเปียงฟาร์ม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสเปียงฟาร์ม

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-information) จำนวน 20 คน คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ประกอบด้วย 1.1) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก จำนวน 5 คน 1.2) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัดการดูแลในพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม จำนวน 5 คน 1.3) ผู้ประกอบการในพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้ประกอบการที่มาค้าขายในตลาดนัดท้องถิ่นสี่แยก (ถนนคนเดิน) อย่างน้อย 5 ครั้ง 1.4) ผู้ใช้บริการในพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจากผู้ใช้บริการที่มาใช้บริการในพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม อย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาบริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เอกสาร (Document Research) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ และแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary sources) ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทเชิงพื้นที่ ปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ของกองเสปียงฟาร์ม เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม 3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary sources) ประกอบไปด้วย 1) เอกสารโครงการก่อสร้างสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก บ้านกองเสปียงฟาร์ม หมู่ที่ 1 2) หนังสือราชการ ที่ นว 79201/906 เรื่อง ขออนุญาตเข้าพื้นที่เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบสระน้ำ หมู่ที่ 1 บ้านกองเสปียงฟาร์ม 3) หนังสือราชการ ที่ กห 0483.62/6802 เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาขอใช้พื้นที่ทำโครงการสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนกองเสปียงฟาร์ม 4) แผนผัง แสดง

อาคารและสิ่งปลูกสร้างบริเวณสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก หมู่ที่ 1 บ้านกองเสียบึงฟาร์ม 5) บันทึกข้อตกลง เรื่อง การทำความตกลงร่วมกันในการจัดทำบริการสาธารณะสวนสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยว และสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ร่วมกับ แผนกอาหารสัตว์ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 3 กรมการสัตว์ทหารบก 6) หนังสือราชการ ที่ กท 0448.13.2/883 เรื่อง ขออนุญาตใช้พื้นที่ปลอดภัยทางทหารเพื่อดำเนินการจัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบสระน้ำ หมู่ที่ 1 บ้านกองเสียบึง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยวิธีการตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยได้นำประเด็นจากการถอดเทปและการจดบันทึก มาวิเคราะห์จำแนกหรือจัดกลุ่มข้อมูล และประมวลผลหาความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. บริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม พบว่าโครงการก่อสร้างสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก บ้านกองเสียบึงฟาร์ม หมู่ที่ 1 หนังสือราชการ ที่ นว 79201/906 เรื่อง ขออนุญาตเข้าพื้นที่เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบสระน้ำ หมู่ที่ 1 บ้านกองเสียบึงฟาร์ม หนังสือราชการ ที่ กท 0483.62/6802 เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาขอใช้พื้นที่ทำโครงการสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนกองเสียบึงฟาร์ม แผนผัง แสดงอาคารและสิ่งปลูกสร้างบริเวณสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก หมู่ที่ 1 บ้านกองเสียบึงฟาร์ม บันทึกข้อตกลง เรื่อง การทำความตกลงร่วมกันในการจัดทำบริการสาธารณะสวนสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยว และสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ร่วมกับ แผนกอาหารสัตว์ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 3 กรมการสัตว์ทหารบก และหนังสือราชการ ที่ กท 0448.13.2/883 เรื่อง ขออนุญาตใช้พื้นที่ปลอดภัยทางทหารเพื่อดำเนินการจัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบสระน้ำ หมู่ที่ 1 บ้านกองเสียบึงสามารถนำมาอธิบายถึงบริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสียบึงฟาร์ม ได้ดังนี้

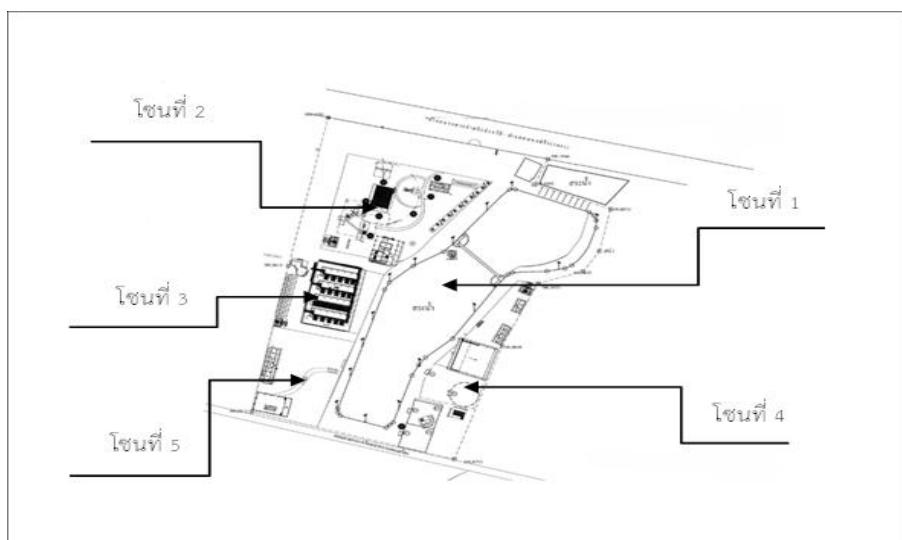
พลวัตการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่กองเสียบึงฟาร์มสามารถแบ่งได้ 4 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงการขออนุญาตใช้พื้นที่กองเสียบึงฟาร์ม พ.ศ. 2561 2) ช่วงเริ่มก่อสร้างพื้นที่กองเสียบึงฟาร์ม

พ.ศ. 2562 – 2563 3) ช่วงความขัดแย้งการจัดการพื้นที่ พ.ศ. 2564 – 2565 4) ช่วงการประกาศเปิดโครงการ ต้นปี พ.ศ. 2565 – ปัจจุบัน

ภาพ 1 พลวัตการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่กองเสียบึงฟาร์ม

จากการศึกษาข้อมูลกายภาพและการใช้งานพื้นที่ พบว่า มีพื้นที่ 18 ไร่ ตั้งอยู่ในตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก เข้าไปดูแลพื้นที่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ใกล้ตัวเมืองนครสวรรค์ เปิดทุกวัน 10.00 - 22.00 น. หยุดวันจันทร์ ยกเว้นวันจันทร์นักขัตฤกษ์ เปิดปกติ ในพื้นที่มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพในแต่ละด้าน ได้แก่ (1) พัฒนาด้านร่างกาย (2) พัฒนาการด้านอารมณ์ (3) พัฒนาด้านสติปัญญา (4) พัฒนาด้านสังคม นอกจากนี้ภายในสวน แบ่งออกเป็น 5 ส่วนอย่างชัดเจน คือ โซนที่ 1 สระน้ำ เดิน วิ่ง ออกกำลังกาย โซนที่ 2 สวนหย่อม สนามเด็กเล่น เรือนหัตถเวช โซนที่ 3 ร้านค้าสวัสดิการชุมชน สถานที่รับประทานอาหาร พักผ่อนหย่อนใจ โซนที่ 4 สถานที่เรียนรู้ชีวิตสัตว์ท้องถิ่น และโซนที่ 5 ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและอาคารศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่ามีโครงการก่อสร้างสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก กองเสียบึงฟาร์ม อยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย 2 แผนงาน ได้แก่ 1) แผนงานเคหะและชุมชน และ 2) แผนงานบริหารงานทั่วไป

ภาพ 2 การแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ 5 ส่วนของพื้นที่สาธารณะกองเสียบึงฟาร์ม ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ดัดแปลงโดยผู้วิจัย (2566)

การบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก
กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ Carmona et al. (2008) มาประยุกต์ใช้
ในการศึกษาการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะของกองเสปียงฟาร์มครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้
ในการศึกษาเชิงพื้นที่ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านข้อกำหนดการใช้พื้นที่สาธารณะ 2) ด้านการ
ลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงการใช้พื้นที่สาธารณะ 3) ด้านความร่วมมือการใช้พื้นที่สาธารณะ
ผลการศึกษาพบว่า 1) ข้อกำหนดในสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก
(กองเสปียงฟาร์ม) มีกฎหมายหลักที่สำคัญในการยึดถือและปฏิบัติตาม นั่นคือ พระราชบัญญัติรักษา
ความสะอาดและ ความสงบเรียบร้อยของเมือง พ.ศ. 2535 การลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงในสวน
สุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก (กองเสปียงฟาร์ม) 2) การลงทุนและดูแลซ่อม
บำรุงจากองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก โดยแผนเคหะและชุมชน งบลงทุนของกองช่าง
องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก และการลงทุนจากผู้ประกอบการทางองค์การบริหารส่วน
ตำบลนครสวรรค์ออก ได้มีการจัดตลาดชุมชน (ถนนคนเดิน) ทุกวันอาทิตย์ โดยเก็บค่าธรรมเนียมใน
การขอใช้พื้นที่ของผู้ประกอบการละ 500 บาท ต่อเดือน ในส่วนของการขอเข้าใช้พื้นที่ส่วนอื่น ๆ
ทางองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออกยังไม่มีมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 3) ความร่วมมือใน
สวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก (กองเสปียงฟาร์ม) การจัดทำบริการสวน
สุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ มีข้าราชการทหาร ข้าราชการท้องถิ่น และผู้นำชุมชน
เข้าร่วมรับฟังการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของโครงการสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชน
ตำบลนครสวรรค์ออก

2. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วน
ตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม จากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างบุคลากรใน
องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ได้แก่ ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล
นครสวรรค์ออก นิติกร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักพัฒนาชุมชน ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลหลักจากภาค
ประชาชน ได้แก่ ผู้ประกอบการในพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม และผู้ใช้บริการในพื้นที่
สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการในพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม
ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคด้านข้อกำหนด ได้แก่ ปัญหาผู้เข้าใช้บริการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด
ปัญหาสื่อในการให้ความรู้ในโซนต่าง ๆ ไม่เพียงพอ และปัญหาข้อจำกัดในการเข้าถึงพื้นที่กองเสปียง
ฟาร์ม 2) ปัญหาและอุปสรรคด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุง ได้แก่ ความล่าช้าในการปรับปรุง
หรือซ่อมบำรุงพื้นที่สาธารณะ ปัญหาในการคัดเลือกประชาชนในพื้นที่เข้ามาลงทุน และปัญหาราคา
อาหาร และเครื่องดื่มที่มีราคาสูงเกินไป 3) ปัญหาและอุปสรรคด้านความร่วมมือ พื้นที่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในราชการทหารทำให้ไม่สามารถดำเนินการ
พัฒนาในพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนและให้ความร่วมมือ
อย่างชัดเจน พบปัญหาได้แก่ ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกันของกองเสปียงฟาร์ม ปัญหาการสนับสนุนและ
การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัญหาการกำหนด
กฎเกณฑ์ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ

3. แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม พบว่ามีแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม ดังนี้

3.1 แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ด้านข้อกำหนดการใช้พื้นที่สาธารณะ ได้ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะให้ผู้เข้าใช้บริการปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยการเพิ่มสื่อสารข้อกำหนดให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย ติดตั้งป้ายและข้อความเตือนที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ทั้งข้อความและกราฟิก ใช้โซเชียลมีเดียเผยแพร่ข้อมูลและข้อกำหนดการใช้บริการ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สวนสาธารณะอย่างถูกต้อง เพื่อกระตุ้นความรับผิดชอบต่อพื้นที่ กำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้ฝ่าฝืน เช่น ปรับเงินหรือห้ามเข้าใช้ชั่วคราว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้สึกรับผิดชอบ 2) แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะในการให้ความรู้โน้มน้าวต่าง ๆ ให้เพียงพอ โดยการจัดทำเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสวนสาธารณะ เช่น ที่ตั้ง กิจกรรม และข้อควรระวัง ติดตั้งป้ายข้อมูลในพื้นที่ เช่น ประวัติ กฎระเบียบ และแนวทางการดูแลรักษา มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ เช่น การปลูกต้นไม้ การศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ธรรมชาติ และผลิตสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอ อินโฟกราฟิก หรือแผ่นพับที่ดึงดูดและเข้าใจง่าย 3) แนวทางการบริหารจัดการข้อกำหนดในการเข้าถึงพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม โดยการปรับปรุงกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะอย่างเท่าเทียม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและออกแบบพื้นที่สาธารณะ สนับสนุนโครงการชุมชนที่พัฒนาและดูแลพื้นที่สาธารณะ และเพิ่มมาตรการตรวจสอบและป้องกันการจำกัดการเข้าถึงพื้นที่โดยภาคเอกชนหรือหน่วยงานรัฐ

3.2 แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงการใช้พื้นที่สาธารณะ ได้ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารจัดการความล่าช้าในการปรับปรุงหรือซ่อมบำรุงพื้นที่สาธารณะ มีแนวทางการแยกงานปรับปรุงออกเป็นโครงการระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อบริหารจัดการภาระงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มจำนวนและคุณภาพของแรงงาน โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ชุมชน และอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการซ่อมบำรุง เช่น ระบบซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) วางแผนป้องกันความเสียหาย เพื่อลดความจำเป็นในการซ่อมบำรุงฉุกเฉิน 2) แนวทางการบริหารจัดการในการคัดเลือกประชาชนในพื้นที่เข้ามาลงทุน มีแนวทาง การปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกให้โปร่งใสและตรวจสอบได้ ใช้หลักการกระจายโอกาสอย่างเป็นธรรม ไม่ให้เกิดการผูกขาดโดยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง รวมไปถึงสร้างหลักเกณฑ์พิเศษสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและกลุ่มเปราะบาง เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้มีรายได้น้อย รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วม โดยใช้ระบบโหวตหรือประเมินจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การคัดเลือกสะท้อนความต้องการของชุมชน หรือไม่ก็เปิดช่องทางรับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งสนับสนุนประชาชนในชุมชนให้เข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียม เช่น การลงทุนแบบกลุ่ม 3) แนวทางการบริหารจัดการราคาอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาสูงเกินไป พบแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ กำหนดนโยบาย ควบคุมราคาสินค้า

และสนับสนุนให้ร้านอาหาร มีเมนูราคาประหยัดเพื่อให้ผู้ใช้บริการมีทางเลือกในการซื้อ รวมไปถึงส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนเวียนและการผลิตในท้องถิ่น โดยการซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรในชุมชนรอบ ๆ กองเสปียงฟาร์มโดยตรง หรือจากตลาดชุมชนเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ประชาชนในพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม และสนับสนุนให้มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในชุมชน ลดการพึ่งพาสินค้านำเข้า และผลักดัน การใช้วัตถุดิบท้องถิ่น ให้มากขึ้นเพื่อลดต้นทุนและกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

3.3 แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ด้านความร่วมมือการใช้พื้นที่สาธารณะได้ดังนี้ 1) แนวทางการบริหารจัดการการแก้ไขพื้นที่ทับซ้อนกันของกองเสปียงฟาร์ม โดยส่งเสริมการจัดเวทีหารือและทำประชาพิจารณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการจัดสรรพื้นที่และการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม การจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อเป็นตัวกลางในการเจรจาและหาข้อตกลงร่วมกัน จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน 2) แนวทางการสนับสนุนและให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดทำแผนงานและข้อเสนอกิจกรรมที่ระบุวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่ชัดเจน การสำรวจและประสานงานกับหน่วยงานรัฐ เอกชน กลุ่มชุมชน และองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อใช้ทรัพยากรและพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) แนวทางการกำหนดกฎเกณฑ์ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ มีการจัดเวทีหารือร่วมกันระหว่างตัวแทนจากรัฐ เอกชน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ยืดหยุ่น และตอบโจทย์การใช้งานจริง ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูล เช่น การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์พร้อม QR Code เปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนและองค์กร เพื่อปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้เหมาะสม จัดทำคู่มือหรือสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎ และสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการดูแลและรักษาระเบียบร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาบริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม พบการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ มีด้านที่สำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ข้อกำหนดการใช้พื้นที่สาธารณะ มีกฎหมายหลักที่สำคัญในการยึดถือและปฏิบัติตาม นั่นคือ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ ความสงบเรียบร้อยของเมือง พ.ศ. 2535 2) การลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงการใช้พื้นที่สาธารณะ รับผิดชอบโดยองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ในแผนเคหะและชุมชนงบลงทุนของกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก และการลงทุนจากผู้ประกอบการทางองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ได้มีการจัดตลาดชุมชน (ถนนคนเดิน) ทุกวันอาทิตย์

โดยเก็บค่าธรรมเนียมในการขอใช้พื้นที่ของผู้ประกอบการละ 500 บาท ต่อเดือน ในส่วนของการขอเข้าใช้พื้นที่ส่วนอื่น ๆ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออกยังไม่มีมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 3) ความร่วมมือการใช้พื้นที่สาธารณะ มีการจัดทำบริการสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก มีข้าราชการทหาร ข้าราชการท้องถิ่น และผู้นำชุมชนเข้าร่วมรับฟังการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของโครงการสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก

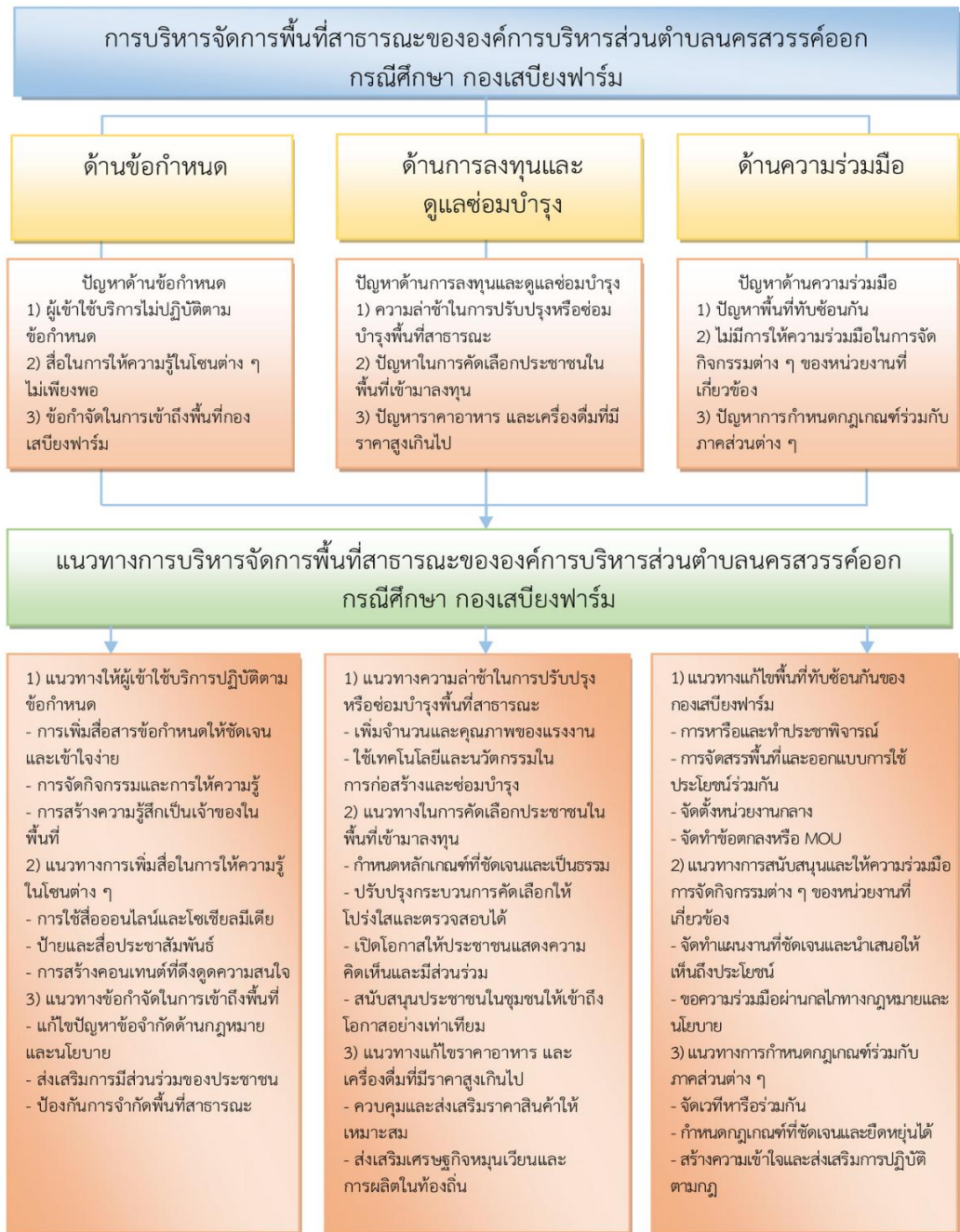
2. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม พบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคด้านข้อกำหนด ได้แก่ ผู้เข้าใช้บริการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด สื่อให้ความรู้ในโซนต่าง ๆ ไม่เพียงพอ และข้อจำกัดในการเข้าถึงพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม 2) ปัญหาและอุปสรรคด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุง ได้แก่ ความล่าช้าในการปรับปรุงหรือซ่อมบำรุงพื้นที่สาธารณะ ปัญหาในการคัดเลือกประชาชนในพื้นที่เข้ามาลงทุน ราคาอาหารและเครื่องดื่มสูงเกินไป 3) ปัญหาและอุปสรรคด้านความร่วมมือ ได้แก่ ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกัน ไม่มีการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการกำหนดกฎเกณฑ์ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย คุณะดิลก (2563) เรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมในเมือง กรณีศึกษา สวนสาธารณะและพื้นที่ได้สะพานพระราม 8 กรุงเทพมหานคร พบว่าการลงทุนและการดูแลโครงสร้างพื้นฐานพบปัญหา การร่วมบริจาครเพื่อการพัฒนาพื้นที่ไม่สามารถร่วมบริจาครได้ เนื่องจากความไม่เอื้ออำนวยของระบบกฎหมายในการบริหารจัดการสวนของกรุงเทพมหานคร เนื่องมาจากนี้สวนสาธารณะอยู่ในความดูแลของหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐต้องเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการเท่านั้น เป็นเรื่องของข้อจำกัดทางกฎหมายที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยเพื่อการพัฒนา พื้นที่สาธารณะได้อย่างทันถ่วงที และตรงตามความต้องการของผู้ใช้พื้นที่และการร่วมมือกันในพื้นที่สวนสาธารณะ ผู้ใช้สวนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าสวนหลวงพระราม 8 เป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบดูแลของหน่วยงานใด รวมทั้งไม่ทราบว่าพื้นที่ที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วนนั้นอยู่ในความดูแลของหน่วยงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นหากเกิดปัญหาหรือต้องการร้องเรียนก็ไม่ทราบถึงช่องทางในการเข้าถึงหน่วยงานใด เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการเกิดความร่วมมือกันในพื้นที่ก็จะเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นได้

3. ผลจากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์ม ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ กองเสปียงฟาร์ม พบ 3 แนวทางหลัก ได้แก่ 1) ด้านข้อกำหนดการใช้พื้นที่สาธารณะ 2) ด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงการใช้พื้นที่สาธารณะ 3) ด้านความร่วมมือการใช้พื้นที่สาธารณะ สอดคล้องกับอรทัย คุณะดิลก (2563) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมในเมือง กรณีศึกษา สวนสาธารณะและพื้นที่ได้สะพานพระราม 8 กรุงเทพมหานคร พบแนวทางดังนี้ 1) ปรับแก้ข้อกฎหมายที่ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ 2) จัดตั้งองค์กรเอกชนเพื่อการพัฒนาพื้นที่สาธารณะและเป็นตัวแทนในการ

บริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ 3) กำหนดต้นแบบการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมที่ระดับขั้นตอนในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ 4) สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าของพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้เกิดการตระหนักในการดูแลรักษาพื้นที่สาธารณะ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ จันทร์พรหม (2560) วิจัยเรื่องการจัดการพื้นที่สาธารณะในเขตเมือง กรณีศึกษาสุสานแต่จิว กรุงเทพมหานคร พบข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่สำหรับให้คนในชุมชนได้ออกมาพบปะหรือแลกเปลี่ยน ความคิดร่วมกัน ดังนั้น ควรมีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมอาจกำหนดเป็นสองช่วงเวลา เช้าและเย็น เพื่อให้คนในชุมชนได้มีทางเลือกในการเข้ามาทำกิจกรรม และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งอาจจะใช้วิธีการ เช่น การประกาศเสียงตามสายหรือใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นตัวกลางในการสื่อสารให้บุคคลทั่วไปหรือผู้ที่สนใจได้รับทราบข้อมูลกิจกรรมของพื้นที่สุสานแต่จิวอย่างทั่วถึง

องค์ความรู้ใหม่

จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษากองเสปียงฟาร์ม ผู้วิจัยจึงได้ข้อสรุปองค์ความรู้เชิงลึกและเป็นระบบ ซึ่งได้นำเสนอผ่านแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ 3 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสเปียงฟาร์ม พบว่า บริบทเชิงพื้นที่และการบริหารจัดการ:

กองเสปียงฟาร์มมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 18 ไร่ เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก การบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวดำเนินการภายใต้กรอบพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 มีการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านแผนกเคหะและกองช่าง พร้อมทั้งมีการจัดตั้งตลาดชุมชน โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ค้ารายละ 500 บาทต่อเดือน การดำเนินงานดังกล่าวได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ข้าราชการทหาร หน่วยงานท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในพื้นที่ นอกจากนั้นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ คือ ด้านข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติ พบว่าผู้ใช้บริการบางส่วนมิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่วางไว้ อีกทั้งขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการใช้พื้นที่ และยังมีข้อจำกัดในด้านการเข้าถึงพื้นที่บางส่วน และด้านการลงทุนและการซ่อมบำรุง การพัฒนาพื้นที่ประสบปัญหาความล่าช้าในกระบวนการซ่อมแซมและบำรุงรักษา อันมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชน ผู้นำชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่สาธารณะ

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ควรมีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าของพื้นที่สาธารณะเพื่อให้เกิดการตระหนักในการดูแลรักษาพื้นที่สาธารณะ และการร่วมการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะกองเสปียงฟาร์ม

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ควรผลักดันนโยบายเที่ยวเมืองรอง การท่องเที่ยวในประเทศตลอดปี ให้สอดคล้องกับต้นแบบการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ร่วมกันเสนอแนะหลักเกณฑ์ กฎระเบียบในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ โดยเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีอำนาจในการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะมากยิ่งขึ้น

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ควรนำปัญหาและอุปสรรคจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม ในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยครอบคลุมทั้งด้านข้อกำหนดในการบริหารจัดการพื้นที่ ด้านการลงทุนและดูแลซ่อมบำรุงพื้นที่ และด้านความร่วมมือในพื้นที่กองเสปียงฟาร์ม

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก ควรขยายเครือข่ายพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอย่างครบวงจรด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ที่หลากหลายและการสื่อสารที่น่าสนใจแสดงถึงเอกลักษณ์ของ แหล่งท่องเที่ยว สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสัมผัส เรียนรู้และลงมือทำ

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก กรณีศึกษา กองเสปียงฟาร์มจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

3.2 การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการกองเสปียงฟาร์มเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงความต้องการพื้นที่ของผู้ใช้บริการ และเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาพัฒนาพื้นที่ให้ตรงตามการใช้งานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3 การศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จันทร์พรหม. (2560). การจัดการพื้นที่สาธารณะในเขตเมือง: กรณีศึกษาสุสานแต่จิว กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการผังเมืองมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- กาญจน์ นทีวุฒิกุล. (2550). ตรรกะของการใช้พื้นที่ว่างสาธารณะอย่างอเนกประโยชน์ในเมืองเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ไชศรี รักดีสุขเจริญ. (2562). พื้นที่เมืองและความเป็นสาธารณะ Urban space and publicness. กรุงเทพฯ: ลายเส้น.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก. (2561). ข้อมูลเกี่ยวกับกองเสปียงฟาร์ม องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2567, จาก <https://www.nakhonsawan-oak.go.th/news-detail?hd=1&id=71265>
- องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก. (2564). โครงการก่อสร้างสวนสุขภาพและสวัสดิการชุมชนตำบลนครสวรรค์ออก บ้านกองเสปียง หมู่ที่ 1 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ (ขออนุญาตก่อสร้างเพิ่มเติม). นครสวรรค์: องค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก.
- อรัญญ์ คุณะดิลก. (2563). แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะอย่างมีส่วนร่วมในเมืองกรณีศึกษา สวนสาธารณะและพื้นที่ได้สะพานพระราม 8 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- Carmona, M., Magalhães, C. & Hammond, L. (2008). Public Space the Management Dimention. New York: Taylor & Francis e-Library.